Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
Brașovu, piața mare, Tërgulŭ Inului Nr. 30.
Scrisorî nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.
Birourile de anunciurî:
Brașovu, piața mare, Tërgulŭ Inului Nr. 30.
Inserate mai primescŭ în Viena R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărî mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LVI.

„Gazeta" ese în fiă-care dĭ
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-riĭ de Duminecă 2 fl. pe anŭ.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ
a administrațiune, piața mare, Tërgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 273. Brașovŭ, Vinerĭ, 10 (22) Decemvre 1893.

Frățietate?

Brașovŭ 9 Decemvre v.

In nisce momente, când raporturile dintre Maghiarĭ și Românĭ suntŭ mai încordate ca vreodată, în urma prigonirilorŭ, ce trebue să le îndure adĭ cei din urmă dela puternicii dĭlei pentru manifestarea sentimentelorŭ și aspirațiunilorŭ lorŭ legitime naționale, este o adevĕrată ironiă, unŭ jocŭ nefirescŭ cu simțulŭ poporului de-a audĭ de „dragostea" și de „sincera prieteniă și frățietate", cu care au demonstratŭ Ungurii Karpat-egylet-ului din Clușiu și junimea maghiară de-acolo în fața tinerilorŭ studențĭ dela gimnasiulŭ din Blașiu, carĭ conduși de profesorii lorŭ, au făcutŭ dĭlele aceste cunoscuta escursiune la Clușiu, cu scopŭ de a visita aședĕmintele culturale de acolo.

In alte timpurĭ mai liniștite, demonstrația de frățietate a Ungurilorŭ din Clușiu n'ar fi bătutŭ așa la ochĭ și de sigurŭ ar fi fostŭ interpretată de toțĭ ómenii doritorĭ de pace și de concordiă între popórele țĕrii, ca o pornire bună și salutară. Dér astădĭ, când în Clușiu se predică și se cere resboiulŭ de esterminare în contra individualității naționale a Românilorŭ, când tinerimea maghiară de acolo face ovațiunĭ unuĭ Ieszenszky, Bartha și renegatuluĭ Moldovan Gergely și când întregŭ poporulŭ românescŭ este în cea mai mare mĕsură agitatŭ de persecuțiunile politice, ce s'au pusŭ la cale pe tótă linia în contra luĭ, fiă-care trebuia sĕ-șĭ dĭcă făr' de voiă: manifestațiunile aceste de dragoste și de „frățietate" ale Ungurilorŭ din Clușiu n'au nicĭ unŭ temeiu basatŭ pe fapte, prin urmare nu potŭ fi sincere, trebue sĕ aibă unŭ scopŭ ascunsŭ politicŭ.

Sĕ fimŭ bine înțeleșĭ. Nu faptulŭ în sine, că tinerimea studiósă din Blașiu a fostŭ primită cu ospitală prevenire de câțĭ-va membriĭ societății carpatine ungurescĭ, care s'a oferitŭ a-o călĕuzi prin orașŭ și de către tinerii ungurĭ, constitue momentulŭ bătătorŭ la ochĭ, ci tendința manifestată cu acéstă ocasiune, avêndŭ în vedere și timpulŭ și împrejurările în carĭ s'a făcutŭ primirea.

Mai întâiu de tóte vedemŭ din raportulŭ de mai josŭ, ce-lŭ primirămŭ din Clușiu, că nicĭ societatea Carpatină ungurescă, nicĭ altă societate séu corporațiune ungurescă n'a fostŭ avisată mai înainte despre escursiunea tinerimeĭ din Blașiu. Lucru firescŭ. Gimnasiștii românĭ din Blașiu au făcutŭ escursiunea pentru instruirea lorŭ și nu s'au gânditŭ la aceea ca sĕ fiă primițĭ acolo cu alaiu din partea Ungurilorŭ și sĕ se dea astfelŭ ocasiune a inaugura *„apropierea Românilorŭ de Ungurĭ pe cale socială"*. Eĭ își vĕdŭ de studiile lorŭ și nu facŭ politică. De aceea nicĭ n'au avutŭ grija de a se încunoscința la Ungurii din Clușiu, în firma credință, că aceștia nu le vorŭ denega intrarea în aședĕmintele lorŭ de cultură, în scopŭ de a le visita. Au avisatŭ numai pe studenții universitarĭ românĭ de acolo, ca eĭ sĕ le facă înlesnirile de lipsă pentru timpulŭ, câtŭ aveau sĕ stea în Clușiu. Ingișĭ Ungurii o spunŭ, că au primitŭ numai pe cale privată și indirectă scire despre venirea lorŭ.

De aicĭ se vede așadéră, că escursioniștii dela Blașiu nu s'au gânditŭ nicĭ la o „primire românéscă", nicĭ la o „primire ungurescă" în Clușiu și au atâtŭ mai puținŭ au pututŭ avé scopulŭ de a da ocasiune la demonstrațiunĭ de caracterŭ politicŭ.

Décă dér Ungurii dela Karpat-egylet cu tóte aceste s'au dusŭ la gară înaintea lorŭ și au așteptatŭ acolo cu órele întregĭ, ca nu cumva sĕ le scape rarii óspețĭ, și sĕ fiă lăsațĭ numai pe mâna Românilorŭ din Clușiu, eĭ au făcut'o din propriulŭ lorŭ îndemnŭ. Totŭ ce ar fi pututŭ eĭ risca cu acéstă ocasiune ar fi fostŭ ca conducĕtorii tinerilorŭ studențĭ sĕ le mulțumescă pentru bunavoință arĕtată și sĕ le comunice, că după programulŭ, ce și l'au făcutŭ de acasă, eĭ înșișĭ vorŭ călĕuzi pe tinerĭ în orașŭ, pe care 'lŭ cunoscŭ. Dér Ungurii au sciutŭ înainte, că acésta cu greu se va puté întêmpla, deórece tocmai printr'unŭ asemenea refusŭ, și prin primirea căldurósă din partea Românilorŭ, ce nu se putea încunjura, escursiunea ar fi luatŭ unŭ caracterŭ demonstrativŭ, ce asemenea n'a pututŭ fi intenționatŭ.

Ceĭ dela Karpat-egylet au adusŭ așadéră pe escursioniștii blășenĭ între Scylla și Carybde și resultatulŭ a fostŭ „căldurósa" primire, ce le-au făcut'o paralelŭ cu frații lorŭ românĭ din Clușiu.

Până aicĭ nicĭ c'amŭ puté dĭce ceva despre acéstă frumósă emulațiune în împlinirea cerințelorŭ ospitalității. Décă Ungurii ar fi rĕmasŭ reservațĭ și s'ar fi mărginitŭ la călĕuzirea prietinósă a gimnasiștilorŭ românĭ, amŭ fi dĭsŭ, că de astă-dată s'au arĕtatŭ prevenitorĭ și cu tactŭ. Dér eĭ nu s'au mulțumitŭ numai cu rolulŭ simplu de călĕuzĭ complesanțĭ, ci au voitŭ sĕ facă din călĕuzirea lorŭ o demonstrațiă, pe care sĕ-o esploateze apoi în foile lorŭ pentru politica lorŭ de apropiare „pe cale socială", politică, ce formézá punctulŭ cardinalŭ alŭ programului de împăcare alŭ ministrului de interne Hieronymi.

Au fostŭ salutațĭ tinerii românĭ din Blașiu de către vorbitorĭ ungurĭ ca nisce rĕndunice estra-ordinare, carĭ ar fi venitŭ la Clușiu în medulŭ luneĭ luĭ Decemvre, ca sĕ aducă frățietatea între Românĭ și Ungurĭ; au fostŭ apostrofațĭ de către aceștĭ vorbitorĭ, Kultur- și Karpat-egylet-iștĭ, profesorii și tinerii românĭ ca sĕ se silescă de-a pregăti frățietatea și în privința sentimentelorŭ politice și nu numai culturale. Eĭ nu și-au impusŭ dér nicĭ o reservă și au făcutŭ politică din grosulŭ cu tinerii gimnasiștĭ dela Blașiu.

Foculŭ oratoricŭ ungurescŭ — décă adevĕrŭ vorbescŭ raporturile entusiaste ale foilorŭ ungurescĭ — se vede că s'a străplântatŭ și asupra conducĕtorilorŭ tinerilorŭ românĭ, căcĭ și eĭ ar fi părăsitŭ reserva, ce le era impusă mai multŭ ca Ungurilorŭ, și ar fi ripostatŭ cu cuvinte de frățietate.

Amŭ regreta multŭ acésta alunecare, décă ar fi așa, înse așteptămŭ sĕ fimŭ informațĭ de eĭ înșișĭ înainte de a ne da părerea.

Destulŭ că frățietatea dintre Românĭ și Ungurĭ a fost afișată de societatea carpatină ungurescă *urbi et orbi* cu acéstă ocasiune și ca sĕ-ĭ dea mai mare însemnătate demonstrațieĭ pusă în scenă de eĭ, vine acuma și ministrulŭ de interne Hieronymi și într'o scrisóre adresată președintelui aceleĭ societățĭ îĭ strigă unŭ *bravo* însuflețitŭ.

Ministrulŭ vorbesce de „toleranță, stimă și alipire dintre locuitorii de diverse limbĭ *pe cale socială*", într'unŭ momentŭ, când acésta toleranță, stimă și alipire a făcutŭ locŭ celeĭ mai marĭ netoleranțe, ure și dușmăniĭ pe cale *politică-națională*.

Sĕ mai credĭ apoi în sinceritatea dragosteĭ celorŭ dela Clușiu?

Conducĕtorii tinerimeĭ din Blașiu, cunoscêndŭ fórte bine împrejurările, în carĭ trăimŭ, ar fi pututŭ sĕ fiă mai prevĕdĕtorĭ și sĕ amâne escursiunea tinerimeĭ studióse la Clușiu pe alte timpurĭ mai bune.

CRONICA POLITICĂ.

— 9 (21) Decemvre.

La 14 Decemvre n. c. s'a ținutŭ la *Petersburg* unŭ **banchetŭ în onórea ambasadoruluĭ francesŭ**, contele de Montebello, la care au luatŭ parte, afară de d-lŭ de *Giers*, toțĭ miniștrii, câțĭ se aflau în reședință, și marii demnitarĭ aĭ țĕreĭ. Contele de Montebello purta pentru prima-óră stéua ordinuluĭ *Alexandru Nevski*, ce i-o conferise Țarulŭ abia cu o dĭ maĭ 'nainte. După toastulŭ, ce a ținutŭ contele de Montebello în sănĕtatea Țaruluĭ, s'au cetitŭ telegramele de felicitare ale nobililorŭ din 23 guvernamente. Discursurile au accentuatŭ mai cu sémă adênca și tradiționala simpatiă a celorŭ două popóre. Contele Bobrinski, mare-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Recetă pentru a face o căsĕtoriă.

III.

(Urmare).

Étă-ne ajunșĭ; vĕdĭ cu durere, că grădina era plină de lume; musica dedea astă-séră unŭ concertŭ monstru. Afluența era considerabilă. — Ce era sĕ facŭ, îmĭ iau inima în dințĭ, apăsŭ pălăria pe ochĭ, dĭcêndu-mĭ: „Ne va lua dreptŭ streinĭ".

Nu sciu dreptŭ ce ne lua lumea, dér în drumulŭ meu audiamŭ șópte, risete, carĭ de sigurŭ ne priveau pe noi. Těramŭ pe dame după mine, ba în drumulŭ meu am rĕsturnatŭ câte-va scaune, mi-se pare chiar că am vĕrsatŭ și unŭ paharŭ, ce ducea unŭ chelnerŭ; în fine ne aședămŭ la o masă. Eu voiamŭ sĕ întrămŭ într'unŭ boschetŭ, dér ne dedusemŭ rendez-vous pe terasă și trebui sĕ ne aședămŭ acolo.

Musica începŭ sĕ cânte. Damele nu ascultau de locŭ. Ele căutau din ochĭ pe George și pe prietinulŭ sĕu; eĭ nu veniseră încă. Observamŭ pe câțĭ-va tinerĭ, carĭ se opriseră aprópe de noi pentru a se uita la Elena și pe urmă se depărtară rĕdêndŭ.

Musica începŭ frumosulŭ Quadrille alŭ Veneției. Eu uitasemŭ pe damele mele și ascultamŭ la musică tocmai când se cânta unŭ solo de violoncelŭ, dér de-odată în mijloculŭ pasagiuluĭ celuĭ maĭ frumosŭ d-na B. strigă: Étă-i!...

Acestŭ „étă-i" înse a fostŭ rostitŭ așa de forte, încâtŭ tótă lumea se întórse pentru a ne privi, murmurândŭ: „Cine vine?.... ce este?.... Se așteptă sĕ vină cine-va, vre-unŭ prințŭ séu vre-o celebritate?"

Inchipuițĭ-vĕ surprinderea generală, vĕdêndŭ pe domnii, pentru carĭ se pronunțase acea esclamațiă! George era unŭ omŭ ca toțĭ ómenii, dér prietinulŭ sĕu plătia ostenéla de a fi descrisŭ; închipuițĭ-vĕ unŭ corpŭ de 6 picióre înălțime, și care se părea, că vrea sĕ rivaliseze în slăbiciune cu unŭ scheletŭ; capulŭ era separatŭ de umerĭ printr'unŭ gâtŭ, pe care l'ar fi invidiatŭ și o girafă. Colórea fețeĭ sale era măslinie și nasulŭ sĕu ast-felŭ era de turtitŭ pe față, încâtŭ de departe se părea, că n'are de locŭ nasŭ. In fine avea unŭ piciorŭ întortochiatŭ, care îlŭ făcea sĕ mérgă clătinându-se ca o rață leșéscă.

Tótă lumea începŭ sĕ rîdă.

In sfĕrșitŭ eĭ ajunseră la masa nóstră. Avusesemŭ grije de a-le păstra două scaune, pe carĭ se aședară. Capulŭ tĕnĕrului candidatŭ de însurătóre întrecea în înălțime pe ale întregeĭ companiĭ.

Ne salutarămŭ în tăcere, schimbarămŭ polițețe obicĭnuite și 'atâta totŭ; George și dómna B. singurĭ învĕrtiau conversația. Elena nu cuteza sĕ ridice ochii, ceea ce eu găsiamŭ că face fórte bine. Candidatulŭ făcea complimente și nu vorbia nimicŭ; eu mĕ mulțumeamŭ sĕ observŭ.

Intr'aceea timpulŭ trecea, tinerii nu-șĭ diseră nicĭ o vorbă până acum; dela o vreme înse domnulŭ uitându-se la Elena, se strimbă odată, încâtŭ făcŭ sĕ-ĭ dispară cu totulŭ nasulŭ, și Elena, după ce-șĭ ridică ochiulŭ, care nu plânge, pentru a privi pe fiitorulŭ eĭ, făcŭ o grimasă, care nu arăta tocmai satisfacțiune.

Vedeamŭ, că dómna B. nu prea era dispusă; ea îĭ dete unŭ cotŭ Eleneĭ și-ĭ șopti la ureche: „Nu strînge gura așa, asta îțĭ dă o înfățișare prostéscă, — și pe urmă eu nu țĭ-am dĭsŭ sĕ privescĭ mereu vĕrfurile gheteloru!"

— „Oh! m'am uitatŭ odată și în susŭ, dér făceamŭ mai bine de nu mĕ uitamŭ".

— „Și pentru ce?"

— „Pentru-că găsescŭ pe domnulŭ acela fórte urîtŭ".

— „Scumpa mea, nu trebue sĕ fiĭ așa năzurósă când eștĭ de 35 anĭ și n'aĭ nicĭ o para. De altmintrelea nicĭ tu nu eștĭ mai frumósă".

— „Se póte, dér eu n'am unŭ piciorŭ întortochiatŭ".

— „Asta nu face nimicŭ".